

ISRAEL GUTMAN

ur. 1923; Warszawa

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Warszawa, II wojna światowa, getto warszawskie, przygotowania do powstania w getcie, Winter, Szmuel, Gepner, Abraham

Przygotowania do powstania w getcie warszawskim

Miałem bardzo bliski stosunek do dwóch osób, do Wintera i do Gepnera. Mój ojciec pracował w fabryce, która należała do siostry Gepnera. Tak się ułożyło, że niekiedy przynosiłem mu gazety nasze, które wydawano w podziemiu i on był dla mnie [jak] staruszek. Wcale nie był staruszkciem, ale dla mnie on był [wtedy] starym człowiekiem. Jego interesowało to, co się dzieje w organizacji, do której należałem [i] ja z nim rozmawiałem.

Powstanie Żydów [w getcie], to nie była tylko walka ŻOB-u, Żydowskiej Organizacji Bojowej, to była walka całego getta, centralnej części, która została. To jakieś trzydzieści tysięcy, więcej niż trzydzieści tysięcy ludzi. Kiedy się to zaczęło oni wszyscy byli w bunkrach. To w ogóle jest rzecz nie do pomyślenia, nie było czegoś takiego gdziekolwiek podczas tej wojny. To znaczy, że zwykli ludzie, zwykli Żydzi przygotowali się do walki w tym sensie. Bunkry [zostały] przygotowane na długie miesiące [walk] jeśli chodzi o jedzenie, o powietrze, o lekarzy i tak dalej, i tak dalej. Dostałem takie zadanie, że w tym bunkrze, w domu w którym jest Gepner, można przygotować miejsce [dla] rannych, bo organizacja bojowa nie miała żadnego bunkru. Przeciwnie, przygotowywała wszystko, żeby mogła walczyć na wysokich piętrach.

Wszyscy byli przygotowani do tego, to było po Stalingradzie i byli tacy, którzy mieli też jakąś nadzieję, że tak jak Niemcy szybko zdobywali kraje, to po Stalingradzie szybko się skończy z Niemcami. Myśleli, że ten kwiecień [19]43 roku to już jest blisko końca wojny. Przygotowanie tych bunkrów było solidarność z bojową organizacją.

Data i miejsce nagrania	2009-09-10, Jerozolima
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Justyna Pacek
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"